

Bureau Waardenburg bv

Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365 4100 AJ Culemborg

Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49

E-mail info@buwa.nl www.buwa.nl

NOTITIE

Peutz bv (Zoetermeer)
M.F. Bleeker MSc.
Postbus 696
2700 AR Zoetermeer

DATUM: 31 januari 2012
ONS KENMERK: 11-736/11.14540/JosZu
UW KENMERK: mail gunning 9 december 2011
AUTEUR: ing. J. van Zundert
PROJECTLEIDER: ing. P.H.N. Boddeke
STATUS: definitief
CONTROLE: drs. G.F.J. Smit

Flora- en faunawet *quick scan* Warmenhuizen

Inleiding

De gemeente Harenkarspel stelt een postzegelbestemmingsplan op ten behoeve van de het accommoderen van toekomstige bedrijfsactiviteiten van Vezet/Kramer c.s. en het vestigen van het zaadveredelingsbedrijf Nickerson - Zwaan te Harenkarspel (dorpskern Warmenhuizen). De bedrijfsdoeleinden worden: 'Bedrijventerrein' en een bestemming 'Agrarisch - Zaadveredelingsbedrijf'. Met dit bestemmingsplan zullen enkele gronden, die conform het vigerende bestemmingsplan Warmenhuizen een agrarische bestemming kennen, deels een bestemming voor bedrijfsdoeleinden krijgen.

Hiervoor moet worden nagegaan of deze functiewijziging van het plangebied effect kan hebben op het huidige voorkomen van soorten planten en dieren die beschermd zijn krachtens de Flora- en faunawet¹. Bureau Waardenburg heeft op basis van een oriënterend veldonderzoek (d.d. 20-12-2011) en bronnenonderzoek de effecten van deze ingreep beoordeeld in het kader van de Flora- en faunawet.

Deze notitie doet verslag van onze bevindingen.

Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van beschermde gebieden EHS en Natura 2000-gebieden en is geen weidevogelgebied. De beschermde gebieden Schoorlse duinen

¹ Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet. In de Flora- en faunawet worden drie beschermingsregimes onderscheiden. Voor soorten uit Tabel 1 geldt vrijstelling van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. In voorkomende gevallen hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Voor soorten van Tabel 2 of 3 geldt geen vrijstelling en kan aanvraag van een ontheffing aan de orde zijn bij overtreding van verbodsbepalingen. In de lopende tekst is per beschermde soort aangegeven in welke categorie deze is opgenomen.

en Ambtskolk & de Putten liggen op 3 tot 4 kilometer afstand. De ingreep heeft geen effect op de instandhoudingsdoelen.

Plangebied

Warmenhuizen is een woonkern binnen de gemeente Harenkarspel. Het plangebied ligt direct ten zuiden van Warmenhuizen. De begrenzing is aangegeven op figuur 1 op pagina 3. Het plangebied bestaat uit twee percelen (klei)grond en een erf met opstallen. Het plangebied heeft momenteel een agrarische functie.

Op het moment van het oriënterend veldonderzoek was het oostelijk gelegen perceel een kale akker. Het andere perceel een intensief beheerd grasland (beiden reguliere landbouw). Rondom deze percelen liggen brede sloten met steile oevers waarop plantensoorten voorkomen die kenmerkend zijn voor voedselrijke omstandigheden. Aan de westzijde en noordzijde ligt langs de akker een bredere en diepere watergang (wetering). In de sloten stond ongeveer een halve meter water en was enige ondergedoken vegetatie zichtbaar (grof hoornblad). In akkerranden waren gevolgen van het gebruik van herbiciden zichtbaar (gele vegetatie, zie afbeelding op pagina 3).

In het zuidwesten van het plangebied ligt boerderij Geestmerheem, bestaande uit een woonhuis met tuin, losse ligboxenstal en opslagruimte/melkruimte, erfverharding (voor voertuigen en kuil) en een mestsilo. Het erf is omgeven door een brede beplantingstrook waarin grauwe abeel domineert en verder enige struiken in de ondergroei aanwezig zijn.

Geplande ingreep

Op de westelijke graskavel worden bedrijfsgebouwen en parkeerplaatsen en dergelijke van zaadveredelaar Nickerson - Zwaan gerealiseerd (een agrarisch bedrijf). De noordelijke watergang wordt aan de westzijde lokaal verbreed in verband met te realiseren waterberging. De overige delen van de graskavel blijven in agrarisch gebruik. Tevens wordt een perceelscheidingssloot gegraven tussen de beiden percelen (in het verlengde van de Machinestraat).

De oostelijke akkerkavel wordt ingericht als bedrijventerrein en verliest zijn agrarische bestemming. Tussen de graskavel en de akkerkavel wordt een nieuwe sloot gegraven. Er worden geen bomen gekapt of struiken gerooid. Figuur 2 is een globale schets van een variant van de voorgenomen inrichting.

Methodiek

Het plangebied is op 20-12-2011 bezocht. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, hollen, uitwerpselen, haren, etc). Op basis van terreinkenmerken en expert judgement is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio

voorkomende beschermde soorten. Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van een steeknet om een indicatie te krijgen van het voorkomen van vissen.

Aanvullend op het terreinbezoek heeft beperkt bronnenonderzoek plaatsgevonden. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen zijn online beschikbare bronnen geraadpleegd, waaronder de NDFF (telmee.nl, waarneming.nl). Daarnaast is, voor zover nodig, gebruik gemaakt van achtergronddocumentatie (zie literatuurlijst).

Figuur 1 Ligging van het plangebied (bron: Peutz bv).

Afbeelding 1 akker en watergangen, zicht op noorden.

Afbeelding 2 erfbepanting bij boerderij Geestmerheem

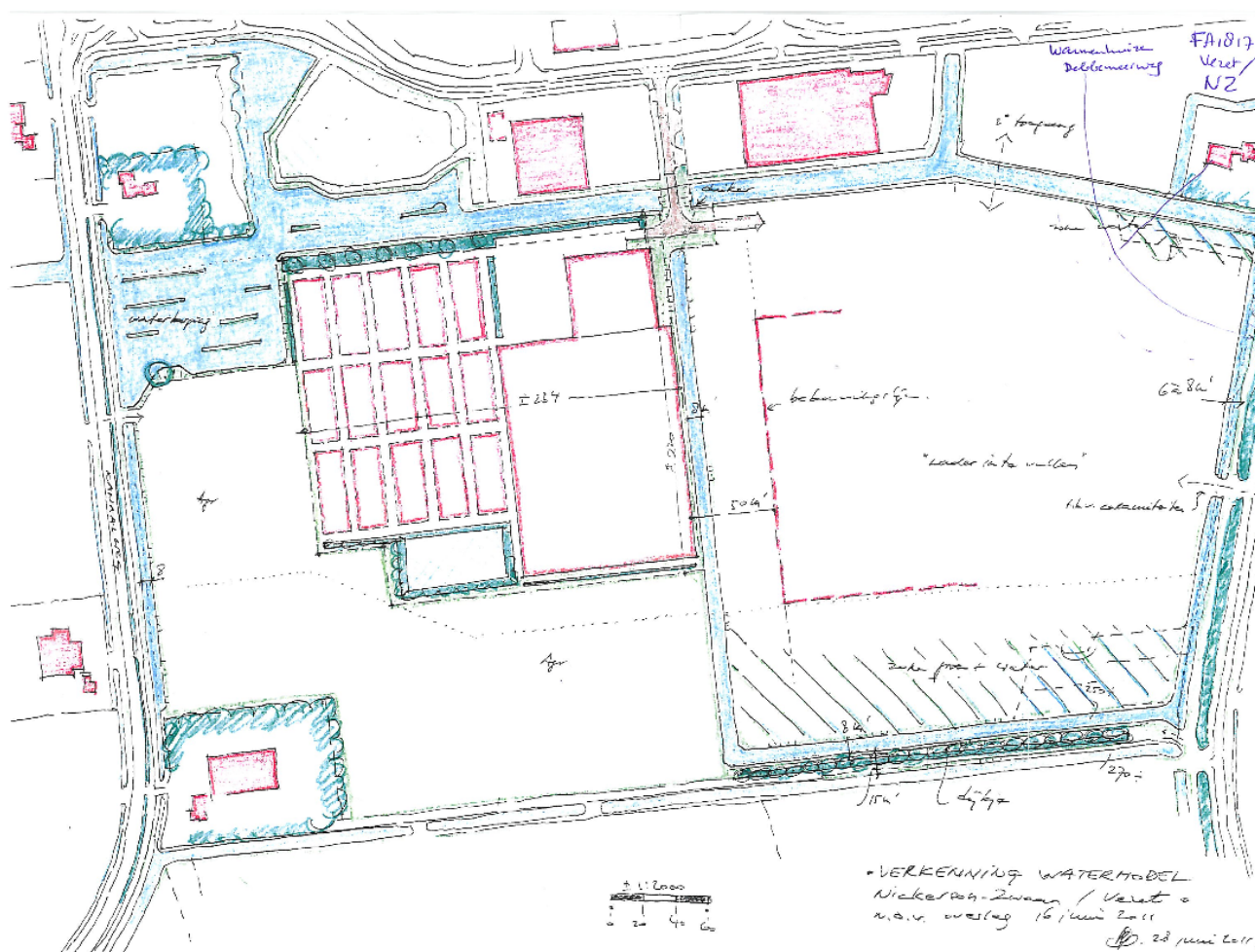
Afbeelding 3: graslandkavel, zicht op het noorden.

Afbeelding 4: watergang aan zuidwestzijde van de kavel met tractorpad.

Afbeelding 5: Woonhuis bij boerderij Geestemerheem.

Figuur 2: schets van een variant van de voorgenomen ingreep (bron: Peutz bv)

Resultaten

Planten

Volgens de NDFF zijn in de directe omgeving van het plangebied de volgende beschermde soorten waargenomen: daslook, rietorchis, steenanjer en tongvaren. Ook is het voorkomen in de regio van dotterbloem, zwanenbloem, gewone vogelmelk en grote kaardenbol bekend (Smit *et al.* 2005; Boddeke 2011)

Het intensief beheerde weiland, de graslanden en de akker- en slootranden bieden geen geschikte groeiplaats voor bovengenoemde soorten. Beschermde soorten waarvan in de winter nog restanten zichtbaar zijn (zoals van grote kaardenbol zijn) zijn niet aangetroffen bij het veldbezoek.

Ongewervelden

Volgens de NDFF is in de directe omgeving van het plangebied alleen de rouwmantel (Tabel 3) waargenomen. De rouwmantel is sinds 1964 verdwenen uit Nederland als standvlinder. Wel worden elk jaar enkele zwervers waargenomen. Het plangebied heeft geen functie voor de vlinder omdat het een soort is van vochtige open bossen met wilgen. In de regio komt ook de gevlekte witsnuitlibel (Tabel 3) voor. Dit is een zeldzame soort van laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen. Het plangebied heeft geen functie voor de soort.

Platte schijfhoren komt vooral voor in het veenweidegebied van Noord-Holland. Het plangebied ligt in een kleipolder ver ten noorden van het veenweidegebied. De aangetroffen vegetaties duiden op uiterst voedselrijke omstandigheden, de platte schijfhoorn prefereert watergangen met een goed ontwikkelde watervegetatie (Gmelig Meyling *et al.* 2007). Het is daarom uitgesloten dat het plangebied betekenis heeft voor platte schijfhoren.

Vissen

Uit de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van bittervoorn en kleine modderkruiper (NDFF). Tijdens het veldbezoek is geen vis gevangen. Wel zijn in de watergangen zwanenmosselen aangetroffen, een voorwaarde voor voortplanting van de bittervoorn. De aanwezigheid van bittervoorn en kleine modderkruiper kan met name in het voortplantingsseizoen niet worden uitgesloten. Het afwezig zijn van vis in december kan komen doordat de vis overwintert op andere locaties. De betekenis in het voortplantingsseizoen is waarschijnlijk niet groot, omdat de watergangen rechte, steile oevers hebben, en de aanwezigheid van watervegetaties in de watergangen beperkt is.

Amfibieën

In de omgeving komen algemene amfibieën voor, zoals gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander (Smit *et al.* 2005; Boddeke 2011). Deze soorten amfibieën staan in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Uit Warmenhuizen en omgeving zijn geen waarnemingen bekend van de rugstreeppad (Herder, 2010). De soort is wel bekend uit het aan de andere zijde van het Noordhollandsch Kanaal gelegen duingebied en uit terreinen ten zuiden van Warmenhuizen. Het aanwezige poldergebied

oogt niet erg geschikt als gevolg van grootschaligheid van watergangen, maar omdat niet bekend is in hoeverre het gebied onderzocht is, kan de aanwezigheid van de soort niet worden uitgesloten. De sloten aan de noord- en zuidzijde bevatten waarschijnlijk vis en zijn te grootschalig om geschikt te zijn als voortplantingswater voor de meeste amfibieën. De wegsloten kunnen gebruikt worden als voortplantingshabitat door de uit de omgeving bekende amfibiesoorten. Het erf biedt potentieel landhabitat voor gewone pad, kleine watersalamander, bruine kikker en rugstreeppad.

Reptielen

Volgens de NDFF is in de directe omgeving van het pangebied zandhagedis waargenomen. De duinen nabij het plangebied vormen het habitat voor zandhagedis. De kleiakker en weide zijn ongeschikt voor zandhagedis. Het plangebied heeft geen betekenis voor beschermde soorten reptielen.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied kan een leefgebied vormen voor algemene zoogdiersoorten van Tabel 1 van de Flora- en faunawet zoals haas, egel en algemene muissorten. Vegetatie en gebouwen op het erf van het agrarisch bedrijf bieden schuilplaatsen voor deze algemeen voorkomende grondgebonden soorten.

Vleermuizen

Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (NDFF).

De akker en het weiland hebben een marginale potentie als foerageergebied voor vleermuizen. Op de intensief geteelde landbouwgewassen (over)leven relatief weinig insecten en geleidende structuren ontbreken. Het erf vormt wel een geschikt foerageergebied voor gewone- en ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het woonhuis is potentieel geschikt als vleermuisverblijfplaats (paarplaats, kolonieplaats, overwinteringslocatie).

De Kanaalweg is een potentiële vliegroute voor vleermuizen. De potentiële betekenis van de watergangen als foerageergebied en vliegroute is marginaal, doordat ze eentonig zijn, onderbroken worden door dammen en opgaande beplanting rond de watergangen ontbreekt.

Vogels met jaarrond beschermde nestplaats²

De NDFF maakt melding van waarnemingen van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, slechtvalk, sperwer, wespendif en zwarte wouw in de omgeving. Het merendeel van deze waarnemingen zullen in de nabije duinen gedaan zijn. Voor geen van deze soorten bieden de akker en het weiland nestgelegenheid vanwege het ontbreken van bomen, bruggen of gebouwen. Wel bieden gebouwen en beplanting op het erf van het agrarisch bedrijf (potentieel) nestgelegenheid voor roofvogelsoorten, huismus en gierzwaluw. De huidige bewoner

² Op grond van door het ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif, zwarte wouw.

meldde dat hij op onregelmatige basis een kerkuil aantreft in de nok van de schuur. In 2011 heeft hij de soort niet waargenomen. In de stal broeden ongeveer 15 paren boerenzwaluw. Nesten van boerenzwaluw zijn niet jaarrond beschermd.

De akker en het weiland vormen marginaal foerageergebied voor de kerkuil. Het intensieve beheer van de percelen zorgt dat er nauwelijks kansen zijn voor muizen die het voedsel voor de kerkuil vormen. De kerkuil foerageert waarschijnlijk voornamelijk langs de randen van het terrein en omgeving.

Overige vogels

Het erf biedt geschikt habitat voor algemene soorten als merel, heggenmus, koolmees, roodborst enz. Tijdens het veldbezoek is een zwarte kraai bij een nest in een van de abelen waargenomen. Deze soort kan ook verwacht worden als broedvogel.

De akker en het grasland kunnen betekenis hebben als broedlocatie voor weidevogels en dan met name Kievit en Scholekster. De eigenaar van het boerderij Geestmerheem gaf aan dat er 'niet veel zit.' Het intensieve beheer en diepe ontwatering zorgen er voor dat de potentiële betekenis voor weidevogels beperkt is. De sloten en slootoevers kunnen gebruikt worden als broedlocatie door meerkoet, waterhoen, fuut, knobbelzwaan, wilde eend en kuifeend.

Effecten

- Omdat de bestemming van het erf met opstallen en erfbeplanting van het agrarisch bedrijf gelijk blijft en in de nabije omgeving van het erf geen ingrepen plaats vinden, zijn effecten op beschermde soorten op en rondom het erf uitgesloten. Mogelijke effecten buiten het erf zijn eenvoudig te mitigeren (zie onder).
- De agrarische percelen bieden marginaal foerageergebied voor vleermuizen en kerkuil. Als gevolg van de ingreep neemt de randlengte van watergangen toe en wordt mogelijk beplanting aangebracht rond gebouwen en watergangen. Hierdoor krijgt het plangebied meer betekenis voor vleermuizen en de kerkuil.
- De aanleg van een watergangen en verbreding van de bermsloten zorgt voor een toename aan biotoop voor vissen. Wel moet voorkomen worden dat tijdens de ingreep beschermde vissen gedood worden (zie aanbevelingen). De voor amfibieën geschiktere bermsloten blijven behouden, zodat er geen effecten te verwachten zijn op het voortplantingswater. Het erf blijft behouden, zodat ook het landhabitat behouden blijft. Mogelijk ontstaat nieuw geschikt landhabitat rond bosschages bij de nieuwe bebouwing.
- Met de grond- en graafwerkzaamheden tijdens de aanlegfase kan geschikt biotoop voor de rugstreeppad ontstaan. Tijdelijke (regenwater)plassen worden gebruikt als voortplantingswater en zandhopen als overwinteringsbiotoop. Bij egaliseren van de grond of gebruik van het zand kunnen eisenoren vernietigd of rugstreeppadden gedood worden. Dit is door het nemen mitigerende maatregelen te voorkomen (zie aanbevelingen).
- Voor ruimtelijke ingrepen geldt vrijstelling van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet voor grondgebonden zoogdieren van Tabel 1.

Conclusie

Op basis van de resultaten van het veldbezoek is een voldoende beeld verkregen van de mogelijke betekenis van het gebied voor beschermde soorten. Er is geen aanvullende onderzoek nodig.

De ingreep heeft nagenoeg geen effect op de aanwezige beschermde soorten en deze effecten die mogelijk kunnen ontstaan kunnen goed worden gemitigeerd. Indien bij de werkzaamheden de hieronder genoemde mitigerende maatregelen worden getroffen, wordt overtreding van verbodsbepalingen voorkomen.

Aanbevelingen

- Om schade aan beschermde vis te voorkomen, wordt aanbevolen de watergang te verbreden buiten de periode april-juli en geen werkzaamheden in de watergang zelf uit te voeren bij ijsgang of luchttemperaturen onder het vriespunt en watertemperaturen boven de 20 graden.
- Om effecten op broedvogels te voorkomen wordt aanbevolen de werkzaamheden buiten de periode half februari-juli uit te voeren om verstoring van weidevogel- en watervogelbroedsels te voorkomen.
- Bij de verbreding dient de vrijkomende oevervegetatie en bagger door een terzake deskundige te worden nagelopen op beschermde vis. Deze kunnen vervolgens terug gezet worden in een slootdeel dat niet vergraven wordt.

Literatuur

- Boddeke, P.H.N., 2011. Monitoring beschermde soorten Boekelermeer-Zuid. Opname 2010. Rapport 11-036. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Emond, D., M. Boonman, B. van den Boogaard & E.H.P. Leusink, 2010. Flora en fauna langs de A1, ter hoogte van afrit Apeldoorn-Zuid en knooppunt Beekbergen. Veldonderzoek 2010. Rapport 10-201. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Smit, G.F.J., P.H.N. Boddeke & F. van Vliet, 2005. Inventarisatie potentiële en bestaande natuurwaarden Westrand, Alkmaar. Rapport 05-155. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.
- Gmelig Meyling A.W., de Bruyne R.H. en van Lente I, 2007. Inhaalslag Verspreidingsonderzoek Mollusken van de Europese Habitatrichtlijn. Resultaten van het inventarisatiejaar 2006. Platte schijfchoren *Anisus vorticulus*. Stichting Anemoon.

Website gegevensautoriteit natuur (NDFF) via Quickscanhulp.nl

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met P.H.N. Boddeke.

Akkoord voor uitgave: Teamleider Bureau Waardenburg bv
drs. G.F.J. Smit

Paraaf:

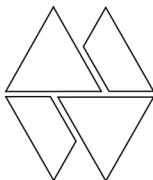

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Peutz bv (Zoetermeer)

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001:2008.

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
info@buwa.nl www.buwa.nl